

Lomelosia graminifolia

Foto's: Harrie de Vries

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Lomelosia* is afgeleid van het Griekse woord *loma* (rand, zoom) en *elos* (vallei, moeras). Dit verwijst waarschijnlijk naar de gerande vruchtbeginsels en de oorspronkelijke leefomgeving van sommige soorten. De soortaanduiding *graminifolia* is een beschrijvende naam, afkomstig uit het Latijn. *Gramen* betekent gras en *folium* betekent blad. De naam vertaalt zich dus letterlijk als 'grasbladig' en verwijst naar de lange, smalle, grasachtige bladeren die kenmerkend zijn voor deze plant.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

Lomelosia graminifolia is een soort die van naam is veranderd als gevolg van recente fylogenetische studies in de plantentaxonomie. De plant is ingedeeld in de orde Dipsacales, de familie *Caprifoliaceae* (Kamperfoeliefamilie), en behoort tot de schurftkruidachtigen.

- Rijk: *Plantae*
- Orde: *Dipsacales*
- Familie: *Caprifoliaceae* (vroeger in *Dipsacaceae*)
- Onderfamilie: *Scabiosoideae*
- Geslacht: *Lomelosia*
- Soort: *Lomelosia graminifolia*

Synoniemen

Vanwege de taxonomische herzieningen is de meest voorkomende en oudere naam van de plant het belangrijkste synoniem. De plant stond lange tijd bekend als *Scabiosa graminifolia*. Andere synoniemen die in historische literatuur of andere classificatiesystemen voorkomen zijn:

- *Scabiosa graminifolia*
- *Asterocephalus graminifolius*
- *Succisa graminifolia*
- *Trochocephalus graminifolius*

Eventuele variëteiten en cultivars (met naam en korte beschrijving)

Lomelosia graminifolia is in de teelt voornamelijk bekend als botanische soort en wordt gewaardeerd om zijn unieke grasachtige blad. Er zijn zeer weinig tot geen formele, benoemde variëteiten of cultivars die specifiek van deze soort zijn afgeleid en op grote schaal in de handel verkrijgbaar zijn. Tuinbouwkundige aandacht gaat vaker uit naar het geslacht *Scabiosa*, dat meer cultivars kent en waartoe *Lomelosia* vroeger behoorde. De wilde vorm is de meest geteelde vorm in rotstuinen en alpinehuizen. De soort *Lomelosia* wordt ook niet vaak gebruikt voor uitgebreide hybridisatie of cultivatie, wat de beperking in benoemde cultivars verklaart. De plant wordt vaak verkocht onder zijn synoniem *Scabiosa graminifolia*.

Familie

De plant behoort tot de familie *Caprifoliaceae* (Kamperfoeliefamilie). Vroeger was dit de familie *Dipsacaceae* (Kardebolfamilie), waartoe alle schurftkruidachtigen werden gerekend. De APG IV-classificatie heeft de familie *Dipsacaceae* echter ondergebracht als onderfamilie *Dipsacoideae* binnen de bredere familie *Caprifoliaceae*.

Hoogte

Lomelosia graminifolia is een laagblijvende, kruidachtige vaste plant die een basale rozet van bladeren vormt. De bladeren blijven laag, terwijl de bloeistengels die erbovenuit steken een hoogte van ongeveer 20 tot 40 centimeter bereiken. Het is een compacte plant die in de rotstuint of border niet overheerst.

Bloemkleur

De bloemkleur varieert van lichtroze tot lila of mauve. De bloemen verschijnen in schijfvormige, afgeplatte hoofdjes, kenmerkend voor de schurftkruidachtigen. De bloemen kunnen een zachte, enigszins paarse tint hebben, wat bijdraagt aan de sierwaarde in de border.

Bladkleur

De plant is vernoemd naar zijn opvallende bladeren, die lang, smal en grasachtig zijn. De bladkleur is doorgaans groen tot grijsgroen. De bladeren zijn geclusterd in een basale rozet en geven de plant een fijnbladige textuur, in tegenstelling tot veel andere *Scabiosa*-soorten met breder blad.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Lomelosia graminifolia* is in de zomermaanden. De bloei begint meestal in juni en kan doorgaan tot in augustus. Door het regelmatig verwijderen van uitgebloeide bloemen (*deadheading*) kan de bloeiperiode verlengd worden.

Standplaats

Deze soort is van nature een rotsplant en vereist een zonnige standplaats. De grond moet zeer goed gedraineerd zijn, bij voorkeur stenige of grindrijke grond, en mag matig voedselrijk tot oligotroof (voedselarm) zijn. De plant verdraagt enige droogte, maar kan niet tegen zware, natte kleigrond, zeker niet in de winter. Hij heeft een voorkeur voor een neutrale tot alkalische (*kalkhoudende*) bodem.

Herkomst

Lomelosia graminifolia is inheems in het Middellandse Zeegebied en de Balkan, met een verspreiding van Marokko en Spanje tot in Griekenland, Italië en Zwitserland. De plant gedijt op rotsachtige hellingen, kliffen en in grazige, open gebieden op gematigde hoogte.

Soort Gewas

Het is een langlevende, kruidachtige vaste plant (*perennial herb*) die vaak wordt gecategoriseerd als een halfheester (*subshrub*) vanwege de ietwat houtachtige basis. Door zijn compacte groei en liefde voor stenige bodem is het een klassieke plant voor de alpiene tuin of rotstuin.

Vermeerderingswijze

De plant kan het beste worden vermeerderd door zaad. Zaaien wordt in de herfst of het vroege voorjaar aanbevolen. Zaden profiteren vaak van koude stratificatie om de ontkieming te verbeteren. Delen van de plant is mogelijk, maar door de diepe, houtachtige wortel niet altijd eenvoudig of succesvol.

Klimaatzone (usda-zones)

Lomelosia graminifolia wordt over het algemeen als een winterharde plant beschouwd. De plant is geschikt voor USDA Winterhardheid Zones 6 tot 9. Dit betekent dat de plant temperaturen tot ongeveer $-23,3^{\circ}\text{C}$ kan verdragen, mits de drainage in de winter optimaal is om wortelrot te voorkomen.

Insecten

De bloemen van deze soort, net als andere schurftkruidachtigen, zijn een magneet voor bestuivende insecten. De afgeplatte bloemhoofdjes zijn gemakkelijk toegankelijk en rijk aan nectar. Ze trekken een verscheidenheid aan bijen, vlinders en andere nuttige insecten aan.

Bronvermelding

https://en.wikipedia.org/wiki/Lomelosia_graminifolia

[https://www.ukwildflowers.com/Web_pages/lomelosia_graminifolia_grass_leaved_scabious.h](https://www.ukwildflowers.com/Web_pages/lomelosia_graminifolia_grass_leaved_scabious.htm)
[tm https://europiusmed.org/cdm_dataportal/taxon/c8f9af96-2af4-4656-9d68-d5dab5ac2686](https://europiusmed.org/cdm_dataportal/taxon/c8f9af96-2af4-4656-9d68-d5dab5ac2686)

<https://floraveg.eu/en/taxon/overview/Lomelosia%20graminifolia>

https://species.wikimedia.org/wiki/Lomelosia_graminifolia

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat (<i>Lomelosia graminifolia</i>)
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Gramen</i> (gras) en <i>folium</i> (blad); 'grasbladig'.
Taxonomie	Familie: <i>Caprifoliaceae</i> , Geslacht: <i>Lomelosia</i> , Soort: <i>L. graminifolia</i> .
Synoniemen	<i>Scabiosa graminifolia</i> (meest gebruikt), <i>Asterocephalus graminifolius</i> .
Eventuele variëteiten en cultivars	Zeer weinig tot geen benoemde cultivars of variëteiten.
Familie	<i>Caprifoliaceae</i> (Kamperfoeliefamilie).
Hoogte	20 tot 40 centimeter.
Bloemkleur	Lichtroze tot lila of mauve.
Bladkleur	Groen tot grijsgroen.
Bloeiperiode	Juni tot en met augustus (zomer).
Standplaats	Volle zon. Zeer goed gedraineerde, stenige, kalkhoudende, matig voedselarme grond.
Herkomst	Middellandse Zeegebied, Balkan (van Marokko tot Griekenland).
Soort Gewas	Overblijvende, kruidachtige vaste plant/halfheester (rotstuinplant).
Vermeerderingswijze	Zaaien (liefst met koude stratificatie).
Klimaatzone (usda-zones)	USDA Zones 6 tot 9.
Insecten	Zeer aantrekkelijk voor bijen en vlinders.